
Uchwała Walnego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Historycznego podjęta 4 września 1988 roku w Toruniu.

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3-4, 431-433

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UCHWAŁA WALNEGO ZJAZDU
POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO
PODJEŃTA 4 WRZEŚNIA 1988 ROKU W TORUNIU

1. Walne Zgromadzenie PTH, będące najpełniejszą reprezentacją historyków polskich stwierdza niepokojącą degradację państwa i społeczeństwa polskiego oraz środowiska naturalnego naszego kraju. Jest to rezultat trwającej od wielu lat sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej Polski. Istnieje bezwzględna konieczność rzeczywistego porozumienia narodowego, opartego na zasadach pełnego pluralizmu społeczno-zawodowego, politycznego i ideologicznego, jako podstawy zasadniczych i skutecznych reform państwa.

2. Jednym z elementów tych zmian winna być wolność badań i publikowania ich wyników. Rozumiemy to przede wszystkim jako pełny i swobodny dostęp do wszystkich archiwów polskich i pomoc ze strony władz państwowych w dostępie do archiwów i bibliotek zagranicznych. Jesteśmy zdecydowanie przeciwni wszelkim utrudnieniom w uczestnictwie polskich uczonych w międzynarodowym życiu naukowym.

3. Naukowe publikacje historyczne powinny podlegać ocenom merytorycznym a nie cenzurze.

4. Popieramy dotychczasowe zabiegi Zarządu Głównego PTH o pełne i prawdziwe przedstawianie społeczeństwu dziejów najnowszych. Jesteśmy za ustanowieniem reprezentatywnej dla środowisk historycznych komisji międzypaństwowej Polska—Związek Radziecki, złożonej z wybitnych uczonych obu stron.

5. Popieramy starania podjęte przez Radę Naukową Zakładu Narodowego im. Ossolińskich w sprawie scalenia we Wrocławiu lwowskiej części zbiorów tego Zakładu, które zostały przed laty przekazane narodowi polskiemu. Zobowiązujemy ZG PTH do popierania sprawy rewindykacji innych zbiorów polskich, znajdujących się poza granicami PRL.

6. Apelujemy do Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych o podjęcie starań o przeniesienie do polskich archiwów ksiąg ziemskich i grodzkich sanockich, zgodnie z przynależnością terytorialną archiwaliów. Rozważyć należy możliwość analogicznego postępowania odnośnie ksiąg przemyskich, niektórych archiwaliów przechowywanych w Berlinie Zachodnim i innych.

Zwracamy się również o przejęcie opieki przez państwową służbę archiwalną nad opuszczonymi archiwami kościołów ewangelickich, a także

innych wyznań. Zobowiązujemy ZG do przeprowadzenia analizy zgodności praktyki udostępniania akt we wszystkich archiwach polskich, jej zgodności z ustawą archiwalną i przyjętymi zwyczajami.

7. Zobowiązujemy ZG PTH do zaangażowania się w opiekę nad grobami polskimi i pomnikami przeszłości w ZSRR oraz w innych krajach. Popieramy wszelkie starania o zapewnienie opieki nad opuszczonymi cmentarzami i grobami wszystkich wyznań w kraju.

8. Domagamy się likwidacji w bibliotekach naukowych zakazu dostępu do jakichkolwiek wydawnictw, zniesienia instytucji „prohibitów”.

9. Uważamy, że w działalności PTH trzeba poświęcić więcej uwagi szero ko pojmowanym sprawom etyki zawodowej historyka.

10. Przypominamy ZG o potrzebie ściślejszej współpracy z oddziałami terenowymi. Równocześnie zobowiązujemy ZG do wypracowania właściwych form współpracy i pomocy nauczycielom historii Polski działającym za granicą.

11. Zobowiązujemy ZG do uważniejszej obserwacji sytuacji i interwencji u władz oświatowych w obronie nauczycieli historii szykanowanych za głoszenie prawdy historycznej.

12. Zarząd Główny winien wypracować skuteczny model współpracy ze środowiskiem studenckim, aby je przyciągnąć do naszego Towarzystwa.

13. Uważamy, iż Komitet Nauk Historycznych PAN nie spełnia obecnie swych istotnych zadań. Przypominamy wcześniej już wyrażane stanowisko PTH w sprawie wyłaniania składu Komitetu w drodze wyborów. Równocześnie uważamy, że zarówno rady naukowe, jak i dyrektorzy oraz ich zastępcy, instytutów naukowych PAN winni być wybierani, a nie mianowani.

14. Stwierdzamy konieczność przywrócenia PTH bezpośredniego wpływu na skład zespołu redakcyjnego i profil „Kwartalnika Historycznego”, ongiś głównego organu naszego Towarzystwa.

15. Walne Zgromadzenie PTH zwraca się do władz Polskiej Akademii Nauk o przywrócenie do pracy naukowej doc. dr. hab. Bronisława Gieremka i doc. dr. hab. Jerzego Zdrady, usuniętych z placówek PAN z przyczyn pozamerytorycznych.

Walne Zgromadzenie uważa za niedopuszczalne praktyki odsuwania badaczy od pracy naukowej z powodu ich poglądów lub działalności społeczno-politycznej. Stanowczą walkę z tymi praktykami uznajemy za obowiązek naszego Towarzystwa.

Zobowiązujemy ZG do podjęcia odpowiednich działań dla wykonania tej uchwały.

16. Zarząd Główny winien podjąć sprawę i popierać działania zmierzające

jące do zmian w ustawach o szkolnictwie wyższym, idących w kierunku zapewnienie rzeczywistej samorządności szkół wyższych.

17. Zobowiązujemy ZG do powołania komisji, która przygotowuje projekt zmian w statucie PTH.

18. Zobowiązujemy ZG do niezwłocznego podjęcia wysiłków w celu poprawy stanu finansowego Towarzystwa, w szczególności poprzez rozwijanie działalności gospodarczej i włączenie się do badań naukowych kierowanych centralnie.

19. Zobowiązujemy ZG do wystąpienia do władz polskich o rekompensatę za gmach Towarzystwa pozostawiony we Lwowie.

20. Walne Zgromadzenie postanawia podnieść składkę roczną do 600 zł, a dla emerytów i studentów do 240 zł rocznie od 1 stycznia 1989 r.